

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 3 Соціальна відповідальність
статус - обов'язковий

Реалізується в межах освітньої програми

Облік і оподаткування

(назва)

за спеціальністю

071 «Облік і оподаткування»

(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник:

Ткаченко В.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто схвалено затверджено засіданні менеджменту професора Михайлової	та на на	протокол від <u>05.06.2023</u> № <u>14</u>
	кафедри імені Л.І.	В.п. завідувач кафедри (підпис) <u>Орсова А.І.</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

Назаренко І.М.
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Лищенко М.О.
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(підпис) (ПІБ)

(підпис)

Баранік Н.М.
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(Баранік Н.М.)
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 15.06, 2023 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Соціальна відповідальність							
2.	Факультет/кафедра	Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової							
3.	Статус ОК	Обов'язковий							
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»							
5.	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти							
6.	Семестр та тривалість вивчення	Денна/Заочне 2, 1 - 15 тижнів / 1 курс							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні /семінарські		Лабораторні			
		Денна 30	Заоч 10	Денна 30	Заоч. 10	Денна	Заоч.	Денна 90	Заоч. 130
9.	Мова навчання	Державна (українська)							
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ткаченко Вікторія Вікторівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303 е							
11.1	Контактна інформація	viktoriyatk@gmail.com							
11.	Загальний опис освітнього компонента	«Соціальна відповідальність» є обов'язковим компонентом навчального плану, циклу дисциплін загальної підготовки фахівців з обліку і оподаткування. Здобувачі вищої освіти отримують знання щодо теоретико-методологічних, методичних та організаційно-економічних аспектів формування і розвитку соціальної відповідальності у сучасному суспільстві, а також практичні навички з використання системи показників для аналізу стану та оцінки результативності соціальної відповідальності суб'єктів бізнесу. Освітній компонент спрямований на формування у здобувачів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо формування соціально відповідальної поведінки організації, ідентифікації та аналізу очікувань стейкхолдерів, підготовки соціальної звітності організації. Освітній компонент орієнтує на пошук креативних підходів до соціально відповідальної поведінки організації в ринковому середовищі її функціонування.							
12.	Мета освітнього компонента	Мета полягає у формуванні у фахівців фундаментальних знань з теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій щодо використання сучасних практик взаємодії держави, бізнесу, громадянського суспільства і людини, які б дозволили посилити взаємну відповідальність усіх суб'єктів суспільного життя, створити умови для стійкого стабільного розвитку держави і суспільства.							
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими	Освітній компонент базується на таких курсах, як: Бухгалтерський облік в управлінні підприємством.							

	освітніми компонентами ОП	Освітній компонент є основою для вивчення курсу Стратегія оподаткування підприємств.
14.	Політика академічної доброчесності	<p>Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/).</p> <p>За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> – академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; – списування - від першого попередження до анулювання роботи; – плагіат призведе до анулювання роботи
15.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1336

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН ₁	ПРН ₁₀	ПРН ₁₈	ПРН ₂₀	
ДРН 1. Застосовувати набуті знання з проблематики соціальної відповідальності при аналізі наявного стану соціально-економічних реалій сучасного світу й перспектив його розвитку, при аналізі нагальних проблем сьогодення. Аналізувати модель соціальної відповідальності; організаційне управління соціальної відповідальності; формування соціальної відповідальності щодо довкілля; формування соціальної відповідальності у відносинах із державою.	x				Експрес-опитування по лекційному курсу, дискусійні питання
ДРН 2. Знати особливості формування соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами та соціально відповідальний маркетинг; впроваджувати міжнародні ініціативи та дотримуватися законодавства України у сфері захисту прав споживачів; впроваджувати стандарти якості продукції; принципи добросовісної конкуренції.	x		x		Індивідуальне завдання

Оцінювати історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій; вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням; дотримання професійної етики, функціонування фондів громад.					
ДРН 3. Формувати корпоративну культуру і її структуру; зовнішні прояви корпоративної культури; організаційну культуру установи. Знати міжнародні стандарти прав людини у сфері праці; стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці; європейські стандарти праці; законодавство України у сфері праці як основу СВ у відносинах із працівниками.	x		x		Ситуаційні завдання, кейси, тест множинного вибору
ДРН 4. Визначати показники і критерії екологічної відповідальності бізнесу, здійснювати реєстрацію загроз та небезпек довкіллю. Вміти формувати інформаційну політику у сфері соціальної відповідальності; будувати систему комунікацій із соціальною відповідальністю; формувати корпоративні соціальні звіти.	x	x		x	Поточне опитування, групові завдання, кейси

ПРН1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

ПРН10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПРН18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПРН 20. Розробляти та оцінювати ефективність обліково-аналітичної системи корпоративної підзвітності щодо екологічних, соціальних та управлінських аспектів (ESG) діяльності компаній, а також складати і подавати нефінансову (інтегровану, щодо сталого розвитку) звітність.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. <i>Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку</i> 1. Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності.	4/2	2/2		8/15	Основна: 1, 2, 3, 5 Додаткова: 7, 15

<p>2. Концепція менеджменту заінтересованих сторін.</p> <p>3. Переваги корпоративної соціальної відповідальності.</p> <p>4. Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо).</p> <p>5. Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку КСВ (Глобальний договір ООН).</p> <p>6. Вітчизняний досвід становлення КСВ.</p>					
<p>Тема 2. <i>Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією</i></p> <p>1. КСВ як складова стратегії управління та чинник підвищення конкурентоспроможності організації.</p> <p>2. Моделі аналізу заінтересованих сторін.</p> <p>3. Можливі загрози та шляхи мінімізації ризиків КСВ.</p> <p>4. Організація діяльності з КСВ.</p> <p>5. Етичні кодекси.</p> <p>6. Структурні підрозділи та Комітети компаній у сфері КСВ.</p>	4/-	4/-		8/15	Основна: 2, 4, 5 Додаткова:19, 20
<p>Тема 3. <i>Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності</i></p> <p>1. Права людини і трудові практики як предмет КСВ.</p> <p>2. Міжнародні стандарти прав людини</p> <p>3. Стандарти МОП і принципи Глобального Договору у сфері праці. Гідна праця як предмет КСВ.</p> <p>4. Законодавство України у сфері праці як основа КСВ у відносинах з працівниками.</p> <p>5. Соціальний діалог і КСВ.</p> <p>6. Кращі трудові практики та показники внутрішньої КСВ: вітчизняний і зарубіжний досвід</p>	2/2	4/-		8/15	Основна: 1, 2, 3, 4 Додаткова:8, 10, 11, 14, 21
<p>Тема 4. <i>Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі</i></p> <p>1. Формування складової корпоративної соціальної відповідальності у відносинах з споживачами.</p> <p>2. Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів.</p> <p>3. Якість продукції (стандарт ISO 9000).</p> <p>4. Соціально відповідальний маркетинг.</p>	4/-	4/-		8/15	Основна: 1, 2, 3, 4, 5 Додаткова:12, 13, 22

5. Принципи добросовісної конкуренції.					
<p>Теми 5. <i>Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами</i></p> <p>1. Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.</p> <p>2. Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням.</p> <p>3. Розвиток партнерств з місцевою владою та громадою.</p> <p>4. Участь компаній у життєдіяльності громад.</p> <p>5. Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями.</p>	2/2	2/-		8/10	Основна: 1, 3, 5 Додаткова: 12, 15, 19
<p>Тема 6. <i>Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності</i></p> <p>1. Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля.</p> <p>2. Превентивний підхід до вирішення екологічних проблем.</p> <p>3. Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо.</p> <p>4. Міжнародні документи щодо навколишнього середовища .</p> <p>5. Законодавство України про охорону навколишнього середовища.</p>	2/-	2/-		8/10	Основна: 1, 2, 3, 4, 5 Додаткова:13, 16, 23, 24
<p>Тема 7. <i>Інформаційна політика і соціальна звітність</i></p> <p>1. Принципи формування корпоративної інформаційної політики.</p> <p>2. Побудова системи комунікацій з КСВ.</p> <p>3. Консультації з заінтересованими сторонами на різних етапах розробки та впровадження стратегії з КСВ та механізм зворотного зв'язку з ними.</p> <p>4. Ресурси в сфері соціальної звітності. Міжнародні стандарти звітності зі сталого розвитку.</p> <p>5. Особливості соціальної звітності компаній в Україні.</p>	2/-	4/2		8/10	Основна: 2, 3, 4, 5 Додаткова:25
<p>Тема 8. <i>Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності</i></p> <p>1. Цілі і завдання моніторингу КСВ.</p> <p>2. Якісні характеристики моніторингу щодо діяльності підприємств.</p>	2/-	2/-		8/10	Основна: 1, 2, 3, 4 Додаткова:12, 19, 20

3. Інструментарій моніторингу з метою підвищення ефективності і впровадження проектів соціальної відповідальності.					
Тема 9. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності 1. Показники внутрішньої КСВ. 2. Модель «Лондонської групи порівняльного аналізу» і особливості її використання. 3. Збалансована система показників. 4. Концепція потрібного результату. 5. Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії. 6. Моніторинг ефективності діяльності з організації КСВ.	4/-	2/2		8/10	Основна: 1, 2, 4 Додаткова: 7, 24
Тема 10. Соціальна відповідальність в системі бухгалтерського обліку та оподаткування 1. Соціальні аспекти бухгалтерського обліку. 2. Обліково-інформаційне забезпечення соціальної відповідальності. 3. Податкова культура - прояв соціальної відповідальності. 4. Напрями розвитку соціальної відповідальності в обліку та оподаткуванні.	2/2	2/2		9/10	Основна: 1, 2, 3, 5,7 Додаткова:13, 16, 23, 24
Тема 11. Корпоративна підзвітність щодо екологічних, соціальних та управлінських аспектів (ESG) діяльності компанії 1. Сутність та актуальність ESG-принципів діяльності сучасних підприємств. 2. Підзвітність та соціальна підзвітність: сутність та особливості прояву. 3. Нефінансова звітність за стандартом GRI у світі та Україні. 4. Соціальний аудит як інструмент оцінювання корпоративної соціальної відповідальності.	2/2	2/2		9/10	Основна: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 Додаткова:13, 16, 23, 24, 27, 29
Всього	30/10	30/10		90/130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під</u>	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати	Кількість годин
-----	--	-----------------	--	-----------------

	<u>час аудиторних занять, консультацій)</u>		<u>здобувач самостійно)</u>	
ДРН 1. Застосовувати набуті знання з проблематики соціальної відповідальності при аналізі наявного стану соціально-економічних реалій сучасного світу й перспектив його розвитку, при аналізі нагальних проблем сьогодення. Аналізувати модель соціальної відповідальності; організаційне управління соціальної відповідальності; формування соціальної відповідальності щодо довкілля; формування соціальної відповідальності у відносинах із державою.	Лекції- обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), тематична дискусія, індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних виробничих ситуацій, тестування.	15/5	Самостійна робота з літературою	20/ 35
ДРН 2. Знати особливості формування соціальної відповідальності у відносинах зі споживачами та соціально відповідальний маркетинг; впроваджувати міжнародні ініціативи та дотримуватися законодавства України у сфері захисту прав споживачів; впроваджувати стандарти якості продукції; принципи добросовісної конкуренції. Оцінювати історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій; вплив громади на роботу компаній і відповідальність компаній перед населенням; дотримання професійної етики, функціонування фондів громад.	Лекції- обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), тематична дискусія, індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних виробничих ситуацій, тестування.	15/5	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	20/ 35
ДРН 3. Формувати корпоративну культуру і її структуру; зовнішні прояви корпоративної культури; організаційну культуру установи. Знати міжнародні стандарти прав людини у сфері праці; стандарти МОП і принципи Глобального договору у сфері праці; європейські стандарти праці; законодавство України у сфері праці як основу СВ у відносинах із працівниками.	Лекції- обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), тематична дискусія, індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних	15/5	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	25/ 30

	виробничих ситуацій, тестування.			
ДРН 4. Визначати показники і критерії екологічної відповідальності бізнесу, здійснювати реєстрацію загроз та небезпек довіллю. Вміти формувати інформаційну політику у сфері соціальної відповідальності; будувати систему комунікацій із соціальної відповідальності; формувати корпоративні соціальні звіти.	Лекції-обговорення, використання електронних засобів навчання (мультимедійне обладнання), тематична дискусія, індивідуальна та групова форма роботи, аналіз конкретних виробничих ситуацій, тестування.	15/5	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	25/ 30

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання для здобувачів денної форми навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	20 балів/20 %	Протягом 7 тижня
2.	Виконання ситуаційних завдань, групові завдання, кейси	20 балів/20 %	Щотижня
3.	Тест множинного вибору	15 балів /15 %	Протягом 9 тижня
4.	Індивідуальне завдання: сформувати соціальний (нефінансовий) звіт обраного підприємства; проаналізувати стан корпоративної культури на досліджуваному підприємстві.	15 балів /15 %	Протягом 13 тижня
5.	Екзамен – завдання білету	30 балів /30 %	За затвердженим графіком

5.1.2. Для оцінювання очікуваних результатів навчання для здобувачів заочної форми навчання

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	20 балів/20 %	Протягом 7 тижня
2.	Виконання ситуаційних завдань, групові	20 балів/20 %	Щотижня

	завдання, кейси		
3.	Самостійна робота (презентація на обрану тему)	30 балів /30 %	Протягом 9 тижня
4.	Екзамен – завдання білету	30 балів /30 %	За затвердженим графіком

5.1.3. Критерії оцінювання для здобувачів денної форми навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
Поточне опитування, оцінка теоретичних знань, вирішення дискусійних питань	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Виконання ситуаційних завдань, групові завдання, кейси	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Тест множинного вибору	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Індивідуальне завдання: сформулювати соціальний (нефінансовий) звіт обраного підприємства; проаналізувати стан корпоративної культури на досліджуваному підприємстві.	<9 балів	9 – 10 балів	11- 13 балів	14 – 15 балів
	Завдання виконано не вірно, значні прогалини в знанні основного матеріалу	Тема розкрита не повністю, не витримана структура роботи або відсутні окремі її складові.	Виконано усі вимоги завдання, але тема розкрита недостатньо, зустрічаються граматичні та редакційні помилки	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Екзамен – завдання білету	<18 балів	18 - 22 балів	23 – 26 балів	27 – 30 балів
	Завдання виконано не вірно. Здобувач не в змозі вірно викласти зміст більшості питань.	Надано відповідь від 60% до 74% завдання	Завдання виконано від 75 % до 89 %, частина завдань є неповними	Завдання виконано у повному обсязі з дотриманням вимог

5.1.4. Критерії оцінювання для здобувачів заочної форми навчання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
Поточне опитування, оцінка	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей

теоретичних знань, вирішення дискусійних питань				
Виконання ситуаційних завдань, групові завдання, кейси	<12 балів	12 – 14 балів	15 – 17 балів	18 – 20 балів
	Менше 60 % правильних відповідей	60 % - 74 % правильних відповідей	75 % - 89 % правильних відповідей	90-100 % правильних відповідей
Самостійна робота (презентація на обрану тему)	<18 балів	18 - 22 балів	23 – 26 балів	27 – 30 балів
	Не розкрито суть обраної теми, робота оформлена без дотримання вказаних вимог.	Тема розкрита не повністю, не витримана структура роботи або відсутні окремі її складові.	Виконано усі вимоги завдання, але тема розкрита недостатньо, зустрічаються граматичні та редакційні помилки	Виконано усі вимоги щодо оформлення презентації, продемонстровано креативність, індивідуальний підхід до розкриття теми
Екзамен – завдання білету	<18 балів	18 - 22 балів	23 – 26 балів	27 – 30 балів
	Завдання виконано не вірно. Здобувач не в змозі вірно викласти зміст більшості питань.	Надано відповідь від 60% до 74% завдання	Завдання виконано від 75 % до 89 %, частина завдань є неповними	Завдання виконано у повному обсязі з дотриманням вимог

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми ОК	щотижня
2	Усний зворотній зв'язок від викладача на письмове опитування поточного контролю	Протягом 7 та 14 тижня
3	Усний зворотний зв'язок від викладача та здобувача щодо виконання індивідуального завдання	Протягом 13 тижня
4	Моніторинг діяльності здобувача (оцінка викладача, самооцінка здобувача)	щомісяця

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Гусева О.Ю., Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу : навч. посіб. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с. URL:

https://dut.edu.ua/uploads/1_2168_88978048.pdf

- Кузьмін О.Є. Соціальна відповідальність: практичний аспект : навч.посіб. / О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, Л.І. Чернобай, Н.С. Станасюк, І.І. Пасінович. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 244с.
- Лазоренко О., Колишко Р. та ін. : посібник із КСВ. «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності». Київ : Видавництво «Енергія». 2018. 96с.
- Сіренко Н.М., Лункіна Т.І., Бурковська А.В. Соціальна відповідальність : навч.посіб. Миколаїв : МНАУ. 2021. 216с.
- Ткаченко В.В., Баценко Л.М., Харченко Т.М. Соціальна відповідальність. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форми навчання, спеціальності: 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 051 «Економіка», 281 «Публічне управління та адміністрування» ОС «Магістр». Суми, 2022. 227 с.

6.1.2. Методичне забезпечення

- Навчальний курс в системі Moodle: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1336>
- Ткаченко В.В. Соціальна відповідальність. Конспект лекцій для здобувачів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання. Суми, 2023. 240 с.
- Ткаченко В.В. Соціальна відповідальність. Методичні вказівки для практичних робіт для здобувачів 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форми навчання. Суми, 2023. 58с.
- Ткаченко В.В. Соціальна відповідальність. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти 071 «Облік і оподаткування» денної та заочної форм навчання ОС «Магістр». Суми, 2022. 18с.

6.1.3. Інші джерела

- Декларація Міжнародної організації праці основних принципів та прав у світі праці: ухвалена Міжнародною конференцією праці на її вісімдесят шостій сесії (Женева, 18 червня 1998 року). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_260#Text
- Про право на організацію і на ведення колективних переговорів : Конвенція МОП від 14.09.1956р. № 98. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_004#Text
- Про примусову чи обов'язкову працю : Конвенція МОП від 10.08.1956р. № 29. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_136#Text
- Сабецька Т. І. Соціальна відповідальність як філософія формування ефективної кадрової політики підприємства. *Економіка та держава*. 2018. № 4. URL: file:///C:/Users/PROFES~1/AppData/Local/Temp/ecde_2018_4_13.pdf
- Тарасюк Г.М., Василенко Н.В. Європейська модель корпоративної соціальної відповідальності в Україні: механізм реалізації та адаптація. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип.23. С.240-245. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/23_2018_ukr/44.pdf
- Ткаченко В.В., Могильна Л.М. Міжнародні стандарти впровадження екологічних принципів соціальної відповідальності інноваційно активним бізнесом. Електронне фахове видання «Економіка та суспільство». 2022. Вип.37/2022. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1186>
- Ткаченко В., Кібукевич К. Удосконалення системи управління підприємством через формування соціального пакету. *Збірник наукових праць ДУІТ «Економіка і управління»*. Київ. 2021. Вип. 50/2021. С.130-137.

17. Ткаченко В.В., Невечера О.В. Особливості управління корпоративною соціальною відповідальністю підприємства : матеріали наук.-практ. конф. викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ, 19-23 квіт. 2021р. Суми, 2021. С.260-261.
18. Ткаченко В.В., Харченко Т.М. Інформаційне забезпечення використання природних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами як складова соціальної відповідальності. *Інфраструктура ринку*. Одеса. 2020. №40. С.298-303. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/54.pdf
19. Tkachenko V. Features of quality management of non-compliant products in Ukraine. *Електронний журнал «Економіка та суспільство»*. 2021. Вип.26/2021. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-45>
20. Tkachenko V.V. Barriers to the introduction of social responsibility in enterprises of Ukraine: *Технології XXI сторіччя* : зб. тез за матеріалами 27-ої Міжнар. наук.-практ. конф., 24-26 листопада 2021 р. Ч.2. Суми : СНАУ, 2021. С.91-92.
21. Ткаченко В.В. Відповідальні інновації як складова корпоративної соціальної відповідальності : Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. молодих дослідників «Інновації в науці: сучасний вимір» (04 травня 2023). Суми, 2023.
22. Ткаченко В.В. Соціальна відповідальність в ІТ-сфері : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (заочна форма) «Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору» (21 березня 2023). Полтава, 2023.

6.2. Додаткові джерела

23. Глобальна ініціатива відповідального лідерства (Global Responsible Leadership Initiative – GRLI). URL: www.grli.org
24. Глобальний договір ООН в Україні (UN Global Compact, 2000). URL: www.globalcompact.org.ua
25. Європейська соціальна хартія (переглянута) : Хартія Ради Європи від 03.05.1996. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_062
26. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права від 19.10.1973р. № 2148-08. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
27. Офіційний сайт Центру «Розвиток корпоративної соціальної відповідальності (СВБ)». URL: <http://csr-ukraine.org>
28. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу/ Представництво ООН в Україні. Ініціатива Глобального договору в Україні. URL: https://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Non-Financial Reporting_UA_.pdf
29. Цілі сталого розвитку. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>

6.3. Програмне забезпечення

30. Програмне забезпечення Zoom - платформа для організації відеоконференцій.
31. Програмне забезпечення системи дистанційного навчання Moodle.
32. Інтернет-сервіс онлайн тестуванні та створення вікторин Quizizz.com

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК Соціально-виготовчий
 Розроблену викладачем кафедри менеджменту Ткаченко В.В.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП облік і оподаткування Назаренко С.В.
(назва) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) менеджменту Ткаченко В.В.
(назва) (посада, ПІБ) (підпис)
Ткаченко В.В.
Л.І. Митченко